

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervs-og Råstofudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut senest til FM2020 at fremsættforslag til ændring af Inatsisartutlov nr. 2 af 15. maj 2014 om arbejdsmarkedsydelse, således at retten til arbejdsmarkedsydelse ved hjemsendelse på grund af produktionsstop udvides til at omfatte enhver form for korterevarende midlertidige afbrydelser af arbejdet, som medarbejderen ikke har haft indflydelse på, og samtidig udvides til at omfatte ansatte i enhver form for virksomhed.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervs-og Råstofudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Siumut, formand

Inatsisartutmedlem Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Inatsisartutmedlem Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Inatsisartutmedlem Hermann Berthelsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget indebærer, at muligheden for at modtage arbejdsmarkedsydelse ved hjemsendelse udvides fra kun at omfatte hjemsendelse på grund af produktionsstop til at omfatte enhver hjemsendelse ved midlertidig, kortvarig afbrydelse af arbejde. Herunder nævnes også i forslagens begrundelse sommerferielukning på skoler. Forslaget indebærer endvidere, at ordningen skal gælde ”for samtlige virksomheder”. Som forslaget er affattet, vil ordningen således ikke længere kun gælde for landbaseret produktion, men også for produktion, som foregår til havs (f.eks. ombord på søkogere), og i det hele taget for medarbejderne i enhver virksomhed, hvad enten de er beskæftiget på land eller til havs.

2. Førstebehandling af forslagene i Inatsisartut

Enkelte partier støttede forslaget om en mere generel arbejdsmarkedsydelse. Samtidig blev det fra flere sider fremhævet, at der kan være mange årsager til hjemsendelse af personale rækkende fra tekniske produktionsstop til ferieperioder. Et enkelt parti nævnte eksempler på arbejdsgivere, der anvender midlertidige afbrydelser af arbejde til anden relevant medarbejderaktivitet, eksempelvis kursusaktiviteter.

Naalakkersuisut henviste til et igangværende analysearbejde, og indstiller i sit svarnotat forslaget til forkastelse. Heri ligger et samspilshensyn, idet arbejdsmarkedsydelse ikke bør justeres selvstændigt, men bør vurderes i samspil med andre sociale ydelser. Med det udgangspunkt foreslår Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at det fremsatte beslutningsforslag medtages i det videre tværfaglige samarbejde om øget selvforsørgelse, der undersøger arbejdsstyrkens incitament for at være aktive deltagere på arbejdsmarkedet fremfor at være på passiv forsørgelse. Arbejdet skal munde ud i en række anbefalinger for en mere tidssvarende ordning for arbejdsmarkedsydelse for ledige borgere.”

3. Udvalgets behandling

Udvalget ser intentionen med forslaget som en måde, at mindske alle medarbejders løntabsrisiko gennem arbejdsmarkedsydelsen, som indgår i samspil med flere sociale ydelseskompener¹. Erhvervs- og Råstofudvalget bemærker, at Naalakkersuisut i forvejen har igangsat et tværfagligt samarbejde, hvori arbejdsmarkedsydelse naturligt vil kunne indgå som komponent. Udvalget bemærker endvidere, at Naalakkersuisut ikke i sit ændringsforslag angiver en tidshorisont for dette arbejde.

Overordnet set lægger forslaget op til, at der udbetales en compensation fra det offentlige samtidig med, at erhvervslivet sparer et tilsvarende beløb.

Med forslaget flyttes betalingerne så at sige fra det private til det offentlige til skade for de offentlige kasser, men til gavn for det private og de omfattede medarbejdere. Udvalget har grundlæggende den opfattelse, at både virksomheder og medarbejdere bør gøre, hvad de kan for at undgå afbrydelser af arbejdet. Incitamentet til at forhindre afbrydelser af arbejdet er størst såfremt omkostningerne afholdes af de parter, som har størst viden og kompetence til at undgå afbrydelser af arbejdet i det hele taget. Den viden ligger hos virksomhederne og hos medarbejderne og ikke i den offentlige forvaltning. Udvalget vil gerne udtrykke sin bekymring ved en sådan konstruktion.

---

¹ <https://www.vive.dk/da/udgivelser/analyse-af-offentlig-hjaelp-13023/>

Med forslaget fokuseres der meget på – de fra medarbejderside – uforskyldte produktionsstop. Rækkevidden af ydelser nævnt af forslagsstiller både for arbejdsgiver og arbejdstager nævner både uforskyldte og uforudsete produktionsstop, men også ferieperioder. Ferier har medarbejdere imidlertid krav på som del af lønnen, hvorfor arbejdsgivere er nødt til at planlægge for afholdelse heraf. Ferieperioderne kan i højere grad betegnes som forudsete i modsætning til uforudsete produktionsstop. Udvalget finder det vanskeligt at se, hvorfor kompensation for afbrydelse af arbejdet skal være ligestillet i forhold til forudsete og uforudsete hændelser.

Det skal yderligere bemærkes, at med en udvidelse af hjemsendelsesordningen i forhold til i dag, vil det kunne give et pres i retning af flere timeløns-ansatte på bekostning af månedsløns-ansatte. Det skyldes, at hjemsendelsesreglerne alene gælder timelønnede og ikke månedslønnede. De timelønnede har ikke samme ansættelsesmæssige vilkår som månedslønnede, herunder ikke samme sikkerhed for ansættelse i jobbet. Det kan betyde, at der med ansættelse af timelønnede kan ske flere udskiftninger i et job, hvilket kan betyde tab af produktivitet i form af mere behov for oplæring og uddannelse samt mindre erfaring for de ansatte. Udvalget er opmærksom på, at forslaget kan få den modsatte effekt af intentionen, nemlig at den samlede jobusikkerhed – og derved lønusikkerhed – kan stige for en række medarbejdere, dette bør naturligt indgå i en nærmere analyse hvilket kan ske i forbindelse med det tværfaglige samarbejde fremhævet af Naalakkersuisut. Udvalget fremsætter derfor følgende justerede ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at en mulig ændring af Inatsisartutlov nr. 2 af 15. maj 2014 om arbejdsmarkedsydelse, medtages i det videre tværfaglige samarbejde om øget selvforsørgelse, der undersøger arbejdsstyrkens incitament for at være aktive deltagere på arbejdsmarkedet fremfor at være på passiv forsørgelse, således at retten til arbejdsmarkedsydelse ved hjemsendelse på grund af produktionsstop udvides til at omfatte enhver form for korterevarende midlertidige afbrydelser af arbejdet, som medarbejderen ikke har haft indflydelse på, og samtidig udvides til at omfatte ansatte i enhver form for virksomhed. Arbejdet skal munde ud i en række anbefalinger for en mere tidssvarende ordning for arbejdsmarkedsydelse for ledige borgere og omdeles til Inatsisartut senest til EM2020.”

4.Forslagets økonomiske konsekvenser

Det oplyses fra Naalakkersuisut, at de økonomiske konsekvenser omfatter et tab for de offentlige kasser på 30 millioner kroner. Der er en del usikkerhed omkring beløbet, som vil kunne være højere – teoretisk set så højt som 80 millioner kroner². Dertil kommer

---

² Redegørelse til pkt. 37/95 EM2016 side 10

administrative omkostninger i den offentlige forvaltning samt virksomhederne på ca. 1,5 million kroner. Virksomhederne vil imidlertid opnå en besparelse på udbetaling af løn på ca. 32 millioner kroner. Denne besparelse vil følge tabsstørrelsen for de offentlige kasser. Samlet set medfører forslaget et samfundstab i form af mere administration, svarende til 1,5 millioner kroner.

5. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg indstiller **Erhvervs- og Råstofudvalgets ændringsforslag til vedtagelse.**

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Henrik Fleischer
Formand

Hermann Berthelsen

Múte B. Egede
Næstformand

Aqqalu Jerimiassen

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Tillie Martinussen